

RAPORT DE ACTIVITATE aferent anului 2023

Obiectiv I: Creșterea calității auditului statutar¹

Nr. crt.	Obiectiv specific	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabili	Indicator/indicatorsi de rezultat propuși	Riscuri asociate obiectivului specific	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat	Observații
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Îmbunătățirea cadrului legal de reglementare a auditului statutar	Elaborarea propunerilor de modificare și completare a Legii nr. 162/2017 cu prevederile Directivei (UE) 2022/2464 în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi	15 decembrie 2023	Președinte Director Șef SIACI Șef BRAIFC Personalul ASPAAS		Întârzieri cauzate de procedura complexă de modificare și completare a actelor normative		Propunerile de modificare și de completare a Legii 162/2017 au fost elaborate de personalul ASPAAS în luna decembrie 2023 și comunicate direcției de specialitate din cadrul MF, urmând a fi adoptate cel mai târziu în luna iulie 2024.
		Traducerea Codului Etic	decembrie 2023	Președinte Director Șef SIACI Personalul ASPAAS	Standarde adoptate/Standarde emise (actualizate) la nivelul IESBA	Întârzieri cauzate de lipsa de resurse (timp și personal specializat)		ASPAAS a adoptat Manualul Codului Etic internațional pentru profesioniștii contabili, ediția 2021 (Manual IESBA) și Manualul de reglementări Internaționale de control al calității, audit, revizuire, alte servicii de asigurare și servicii conexe - ediția 2020 (Manualul IAASB la finalul anului 2022. În anul 2023 nu s-au efectuat traduceri.
2	Creșterea gradului de conformare și responsabilizare a auditorilor financiari și firmelor de audit privind punerea în aplicare a reglementărilor legale	Planificarea inspecțiilor pentru asigurarea calității, în funcție de gradul de risc	Trim I 2023	Șef SIACI Personalul ASPAAS cu atribuții în efectuarea inspecțiilor	Gradul de realizare a inspecțiilor planificate (Număr de inspecții efectuate/ Numărul de inspecții planificate)	Întârzieri în elaborarea planului cauzate de resurse umane și de timp insuficiente/ probleme tehnice întâmpinate cu baza de date care stă la baza elaborării planului de inspecții	78%	În anul 2023 au fost planificate 9 inspecții periodice, în funcție de numărul inspectorilor și ținând cont de celelalte activități desfășurate în cadrul serviciului, inclusiv investigații.
		Efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității auditului statutar	Conform termenelor stabilite prin Planul de inspecții	Președinte Director Șef SIACI Personalul ASPAAS cu atribuții în efectuarea inspecțiilor		Întârzieri sau nerealizări ca urmare a gradului de încărcare cu sarcini a personalului SIACI, precum și a resurselor umane insuficiente		În anul 2023 au fost finalizate 7 inspecții din cele 9 inspecții periodice planificate. Precizăm că, în anul 2023, numărul mediu al inspectorilor din cadrul ASPAAS care au efectuat inspecțiile și investigațiile, pe lângă alte activități specifice serviciului a fost de 4.

2	Creșterea gradului de conformare și responsabilizare a auditorilor financiari și firmelor de audit privind punerea în aplicare a reglementărilor legale	Efectuarea inspecțiilor comune (joint inspections) pentru asigurarea calității auditului statutar		Președinte Director Șef SIACI Personalul ASPAAS cu atribuții în efectuarea inspecțiilor	Numărul de inspecții comune/ Numărul de inspecții planificate de autorități de supraveghere europene sau internaționale în România	Participare limitată din cauza resurselor umane/insuficiente		SIACI nu a participat la inspecții comune în anul 2023, neexistând solicitări în acest sens.
		Efectuarea investigațiilor	2023	Șef SIACI Personalul ASPAAS cu atribuții în efectuarea investigațiilor	Gradul de soluționare a sesizărilor (Nr. de investigații derulate/ Numărul de sesizări primite)	Întârzieri sau nerealizări ca urmare a gradului de incarcare cu sarcini a personalului SIACI, precum și a resurselor umane insuficiente	88%	În cursul anului 2023, s-au primit 6 sesizări sau informări de la autoritățile de supraveghere/ auditori financiari privind posibile încălcări ale reglementărilor aplicabile, de către firme de audit, auditori financiari sau entități de interes public. Tot în 2023 au fost finalizate 2 investigații începute în anul 2022. Din cele 8 sesizări, s-au declanșat 5 investigații care au fost soluționate în cursul anului, iar la 2 dintre acestea au fost efectuate verificări, fără declanșarea unei investigații.
					Număr de sesizări supuse procedurii administrative/ Număr de sesizări înregistrate la Comisia de disciplină ASPAAS		100%	În cursul anului 2023, în urma activității de investigații s-au finalizat 5 investigații, din care 3 declanșate în anul 2023 și două declanșate în anul 2022. Toate cele 5 investigații s-au concretizat prin trimiterea către Comisia de Disciplină a rapoartelor de investigații.
		Derularea procedurii disciplinare	2023	Președinte Membrii Comisiei de disciplină a ASPAAS	Număr de propuneri de sanționare/ Număr de rapoarte de inspecție înregistrate pe rolul Comisiei	Nesoluționarea sesizărilor în termenul de prescripție sau de decădere	62%	În anul 2023 s-au înregistrat pe rolul Comisiei de disciplină 13 rapoarte de inspecție, din care 9 aferente anului 2023 și 4 aferente anului 2022. În cursul anului 2023, au fost soluționate 11 dosare, în 8 dintre acestea fiind emise propuneri de sanționare.
			Număr de dosare soluționate/ Număr de dosare înregistrate pe rolul Comisiei	Clasarea sesizărilor ca urmare a imposibilității obținerii de probe necesare și concludente pentru analiză de la autorități sau terți		71%	În cursul anului 2023 au fost soluționate 15 din cele 21 dosare înregistrate pe rolul Comisiei în anul 2022 și 2023.	
			Număr de propuneri de sanționare/ Număr de dosare investigații înregistrate pe rolul Comisiei	Procedura administrativă nefinalizată ca urmare sesizărilor incomplete		43%	În anul 2023 s-au înregistrat pe rolul Comisiei de disciplină 5 rapoarte de investigație, la care s-au adăugat 2 înregistrate în anul 2022 și finalizate în 2023. S-au emis propuneri de sancționare în 3 dosare, s-a început procedura de cercetare în alte 3 dosare.	

1. Detaliile se regasesc în Anexa nr. 1

Obiectiv II: Creșterea profesionalismului auditorilor financiari și firmelor de audit²

Nr. crt.	Obiectiv specific	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabili	Indicator/indicatori de rezultat propuși	Riscuri asociate obiectivului specific	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat	Observații
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Îmbunătățirea nivelului de pregătire a stagiariilor	Atestarea mentorilor/îndrumătorilor de stagiou	2023	Președinte Director Șef BRAIFC Personalul BRAIFC	Nr. mentori atestați/Nr. solicitări de atestare	Insuficiența mentorilor atestați pentru a oferi îndrumare stagiariilor raportat la numărul stagiariilor	92.45%	
		Organizarea și supravegherea desfășurării stagiului practic în activitatea de audit	2023	Președinte Director Șef BRAIFC Personalul BRAIFC	Număr de certificate de stagiou emise/ Număr de dosar de stagiou înregistrate	Întârzieri din cauza completării eronate a dosarelor de stagiou	94.01%	
		Organizarea/recunoașterea cursurilor de instruire teoretică a stagiariilor		Director Șef BRAIFC Personalul BRAIFC				Pentru anul 2023 au fost puse la dispoziția stagiariilor, pe site-ul ASPAAS, cursuri de instruire teoretică.
2	Creșterea eficacității sistemului de supraveghere publică a activității de audit financiar	Organizarea și desfășurarea testului de acces la stagiou	2023	Președinte Director Șef BRAIFC Personalul ASPAAS desemnat	Nr. candidați care au promovat la testul de acces la stagiou /Nr. candidați înscriși la test	Nerespectarea de către CAFR a termenelor și a măsurilor stabilite de echipa de supraveghere	80.86%	
		Organizarea și desfășurarea examenului de competență profesională	2023	Președinte Director Șef BRAIFC Personalul ASPAAS desemnat	Nr. candidați care au promovat examenul de competență profesională/Nr. candidați înscriși la examen		59.90%	
		Organizarea și derularea programului de formare continuă a auditorilor financiari	2023	Președinte Director, Șef BRAIFC Personal ASPAAS cu atribuții în acest sens	Nr. participanți la cursuri/ Numărul total al auditorilor financiari care au obligația efectuării formării		78%	
					Numarul de cursuri propuse de auditori/ Numarul total de cursuri organizate prin PFPC	Neacoperirea cerințelor de formare		În anul 2023 nu au fost solicitate propuneri de cursuri aferente programului de formare profesională.
			Număr de lectori atestați din cadrul firmelor de audit /Numărul total de lectori atestați	Calitatea scăzută a cursurilor de formare		Nu au fost solicitări de atestare ca lector		

3	Colaborarea la nivel național cu instituții si organisme în domeniu în interesul profesiei	Încheierea de acorduri sau protocoale privind formarea profesională continuă si recunoașterea examenului de competență în condițiile legii	2023	Președinte Director Personalul ASPAAS	Nr. de acorduri sau protocoale încheiate/Numărul de solicitari primite	Întârzieri cauzate identificării potențialilor parteneri, elaborării și semnării acordului	75%	În anul 2023 au fost încheiate trei protocoale cu instituții de învățământ:, din 4 solicitări, respectiv cu Academia de Studii Economice București, Facultatea de Economie și Drept Târgu Mureș și Universitatea de Vest din Timișoara, cel de-al 4-lea protocol urmând a fi încheiat cu ACCA în anul 2024.
		Încheierea de acorduri sau protocoale de colaborare cu autoritățile competente din România	2023					

² Detaliile se regasesc în Anexa nr. 2

Obiectiv III : Supravegherea în interes public a activității de audit statutar, potrivit cerințelor reglementărilor Uniunii Europene și ale altor reglementări în domeniu ³

Nr. crt.	Obiectiv specific	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabili	Indicator/indicatori de rezultat propuși	Riscuri asociate obiectivului specific	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat	Observații
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Dezvoltarea cadrului de reglementare al ASPAAS pentru supravegherea în interes public a activității de audit statutar	Actualizarea reglementărilor emise de ASPAAS în aplicarea Legii nr.162/2017	2023	Președinte Director Personalul BRAIFC/SIA CI Consilieri juridici	Nr. de reglementări actualizate/ Numărul total de reglementări emise în aplicarea legii	Întârzieri cauzate de numărul mare de reglementări noi ce trebuie actualizate și de insuficiența personalului de specialitate		În anul 2023, din cauza lipsei personalului de specialitate, ASPAAS a actualizat 1 singură reglementare.
		Cooperarea cu alte autorități competente din România și din alte state membre, precum și cu alte organisme naționale și internaționale de profil implicate în procesul de elaborare și implementare a reglementărilor specifice domeniului auditului statutar	2023	Președinte Director Personalul ASPAAS				
2	Creșterea eficacității sistemului de supraveghere publică a auditorilor financiari și a firmelor de audit. Exercitarea atribuțiilor legale cu profesionalism, eficiență și eficacitate.	Autorizarea ca auditori financiari și firme de audit a persoanelor fizice și juridice	2023, conform termenelor stabilite prin reglementările specifice	Președinte Director Sef BRAIFC Personalul BRAIFC	Nr. de Ordine ale Președintelui ASPAAS de autorizare /Numărul de dosare de autorizare înregistrate	Întârzieri cauzate de neconformitatea dosarelor depuse sau de supraîncărcarea cu atribuții a personalului BRAIFC ceea ce poate duce la prelungirea termenului de procesare a dosarelor	96.65%	

2	Creșterea eficacității sistemului de supraveghere publică a auditorilor financiari și a firmelor de audit. Exercitarea atribuțiilor legale cu profesionalism, eficiență și eficacitate.	Redobândirea autorizării în condițiile leg	2023, conform termenelor stabilite prin reglementările specifice	Președinte Director Sef BRAIFC Personalul BRAIFC	Număr de candidați care au promovat interviul/ Număr de solicitări înregistrate	Depășirea termenului legal de 5 ani prevazut de reglementările specifice pentru susținerea interviului și redobandirea calității de auditor	50.00%	
		Autorizarea auditorilor financiari din alt stat membru conform art. 13 din Legea 162/2017	2023, conform termenelor stabilite prin reglementările specifice	Președinte Director Sef BRAIFC Personalul BRAIFC	Gradul de promovabilitate (Nr. candidați care au promovat testul de aptitudini/Nr. candidați înscriși)	Întârzieri cauzate de neconformitatea dosarelor depuse sau de neîndeplinirea condițiilor privind cunoașterea limbii române în vederea susținerii testului de cunoștințe		În anul 2023 nu a fost organizat testul de aptitudini, neexistând nicio cerere depusă în acest sens.
		Recunoașterea firmelor de audit din alte state membre			Număr de firme recunoscute/Număr de solicitări înregistrate			
		Suspendarea exercitării activității de audit financiar de către auditorii financiari și firmele de audit conform art. 14 alin. (11)	2023, conform termenelor stabilite prin reglementările specifice	Președinte Director Sef BRAIFC Personalul BRAIFC	Nr. de Ordine ale Președintelui ASPAAS de suspendare emise / Numărul de cereri înregistrate	Întârzieri cauzate de neconformitatea dosarelor depuse sau de supraîncărcarea cu atribuții a personalului BRAIFC ceea ce poate duce la prelungirea termenului de procesare a dosarelor	100%	
		Retragerea autorizării auditorilor financiari și a firmelor de audit, la cerere			Nr. de Ordine ale Președintelui ASPAAS de retragere emise/ Numărul de cereri de retragere înregistrate		92.23%	
		Retragerea autorizării auditorilor financiari și a firmelor de audit ca urmare a neîndeplinirii condițiilor de autorizare			Nr. de Ordine ale Președintelui ASPAAS de retragere emise/ Numărul de informări/constatări		100%	Au fost identificate 2 firme care nu îndeplineau condițiile de autorizare.
		Înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în Registrul public electronic	2023, conform termenelor stabilite prin reglementările specifice	Președinte Director Sef BRAIFC Personalul BRAIFC	Nr. de Ordine ale Președintelui ASPAAS de înregistrare în RPE/ Numărul de auditori financiari autorizați/ firme de audit	Întârzieri cauzate de procedura de înscriere ca membri al CAFR	100%	

2	Creșterea eficacității sistemului de supraveghere publică a auditorilor financiari și a firmelor de audit. Exercițarea atribuțiilor legale cu profesionalism, eficiență și eficacitate.	Actualizarea informațiilor din Registrul Public electronic	2023	Șef BRAIFC Personalul BRAIFC cu atribuții în acest sens	Numărul de actualizări operate în Registrul Public electronic / Numărul de Notificări înregistrate	Neconformitatea notificărilor depuse	100%	
		Verificarea îndeplinirii de către auditorii financiari și firmele de audit a obligațiilor legale și emiterea e-vizei anuale pentru exercitarea activității de audit financiar	45 de zile de la depunerea raportului de activitate complet și corect	Șef BRAIFC Personalul ASPAAS desemnat	Nr. de e-vize emise/ Nr. rapoarte de activitate depuse pe platforma on-line a ASPAAS pentru raportare	Întârzieri din cauza unor eventuale probleme tehnice; Supraîncărcarea personalului cu atribuții care nu se pot realiza în timpul normal de lucru	87.74%	

³ Detaliile se regasesc în Anexa nr. 3

Obiectiv IV : Asigurarea eficacității propriei activități desfășurate în domeniul auditului statutar⁴

Nr. Crt.	Obiectiv specific	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabil	Indicator/indicators de rezultat propuși	Riscuri asociate obiectivului specific la nivelul ASPAAS	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat	Observații
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Optimizarea organizării și funcționării ASPAAS în vederea îndeplinirii obiectivelor sale	Consolidarea capitalului uman al ASPAAS; Ocuparea posturilor vacante prin concurs, recrutare sau transfer	2023	Președinte Director Personalul CFRUA cu atribuții	Gradul de ocupare a posturilor scoase la concurs: Nr. de posturi ocupate/Nr. total de posturi vacante	Lipsa candidaților pentru post/ Lipsa candidaților cu competențele necesare potrivit fișei postului	75%	În anul 2023 au fost scoase la concurs 4 posturi de execuție din cadrul instituției. Din posturile scoase la concurs au fost ocupate 3 posturi și un post a rămas vacant.
2	Creșterea performanței controlului intern managerial	Actualizarea procedurilor operaționale și de sistem elaborate la nivelul ASPAAS, în funcție de actele normative în vigoare	2023	Comisia de monitorizare Șef birou/serviciu	Nr. de proceduri operaționale/ de sistem actualizate din numărul total al procedurilor elaborate	Nu este cazul	8%	În anul 2023 din cauza lipsei de personal, au fost revizuite doar 2 proceduri din cele 25 de proceduri care necesită revizuire.
3	Digitalizarea serviciilor furnizate de ASPAAS în interes public	Dezvoltarea programelor software în beneficiul auditorilor financiari, respectiv a firmelor de audit, precum și a stagiarelor în activitatea de audit	2023	Președinte Director personalul ASPAAS				În anul 2023 au existat dezvoltări ale platformei de raportare a activității auditorilor financiari și firmelor de audit.

4	Creșterea transparenței instituției și a rolului de prevenție	Efectuarea de campanii de dialog, îndrumare și notificare a auditorilor financiari și a firmelor de audit cu privire la obligațiile profesionale pentru practicarea profesiei de auditor financiar	2023	Șef birou BRAIFC Persoana responsabilă de comunicare și relații cu publicul		Nu este cazul		Au fost publicate pe site/transmise prin e-mail informările/anunțurile legate de activitatea stagiatorilor și a auditorilor financiar/firmelor de audit necesare. Totodată pentru activitățile delegate, informările se publică și pe site-ul CAFR.
		Actualizarea pe site a informațiilor de interes public			Gradul de actualizare a site-ului propriu (Nr. de anunțuri publicate din totalul anunțurilor care necesită publicare)	Nu este cazul	90.00%	În decursul anului 2023, site-ul ASPAAS a fost actualizat cu informații de interes public, la secțiunile Informații publice, Transparență decizională și Integritate instituțională, conform reglementărilor legale. Apreciem că gradul de informare prin pagina de site (www.aspaas.gov.ro) a crescut de la 60% la 90%, conform standardelor RUTI, cărora se supune informația publică, precum și celor cuprinse în Anexa nr. 4 la HG nr. 1269/2021, privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia.
5	Consolidarea imaginii ASPAAS la nivel național și internațional	Cooperarea cu autoritățile de supraveghere similare ale statelor membre	2023	Președinte Director Șef SIACI Șef BRAIFC Personalul ASPAAS	Număr de răspunsuri transmise de ASPAAS/ Număr total de solicitări primite	Întârzieri în transmiterea răspunsurilor cauzate de insuficiența personalului	100%	În anul 2023 ASPAAS a avut o singură solicitare de la alte autorități de supraveghere similare.
				Personalul ASPAAS	Număr de solicitări transmise de ASPAAS/ Număr de răspunsuri primite		100%	În anul 2023 ASPAAS a înregistrat 3 tipuri solicitări de informații de la alte autorități de supraveghere similare la care a primit răspunsuri.
		Consolidarea statutului de membru CEAOB	2023	Președinte Director Șef SIACI Personalul SIACI	Nr de participari / Numarul total de reuniuni/sedinte plenare organizate la nivel CEAOB	Participare limitată din cauza resurselor umane/financiare	100%	ASPAAS, prin reprezentanții săi, a participat la toate cele 3 conferințe plenare organizate de CEAOB.
					Nr participări/Nr de intalniri organizate de subgrupurile CEAOB	Participare limitată din cauza resurselor umane/financiare reduse/insuficiente	64%	ASPAAS, prin persoana de specialitate, a participat la 9 din 14 întâlniri organizate de subgrupurile CEAOB, la care au fost trimise invitații, atât online, cât și fizic.
		Consolidarea statutului de membru CEAOB	2023	Președinte Director Șef SIACI Personalul SIACI	Număr de răspunsuri transmise/Număr total de solicitări/chestionare primite de la CEAOB	Întârzieri în transmiterea răspunsurilor cauzate de insuficiența personalului	92%	Din 13 solicitări venite din partea CEAOB și membrii acesteia, s-a răspuns la 12 chestionare și survey-uri.

5	Consolidarea imaginii ASPAAS la nivel național și internațional	Consolidarea statutului de membru IFIAR	2023	Președinte Director Șef SIACI Personalul SIACI	Nr de participari / Numărul total de întâlniri/ evenimente/ reuniuni plenare organizate la nivelul IFIAR	Participare limitată din cauza resurselor umane/financiare reduse/insuficiente		Din cauza resurselor limitate, ASPAAS nu a participat la nici o întâlnire plenară a IFIAR în anul 2023, însă atribuțiile de membru au fost îndeplinite prin delegarea votului către reprezentanții Japoniei.
					Nr de participari / Numărul total de întâlniri/ workshop-uri organizate la nivelul subgrupului de inspectii IFIAR	causa resurselor umane/financiare reduse/insuficiente	80%	În anul 2023 IFIAR a organizat 5 workshopuri/conferințe. Reprezentanții ASPAAS au participat la 4 dintre acestea.
					Număr de răspunsuri transmise/ Număr total de solicitări/chestionare primite de la IFIAR	Intârzieri în transmiterea răspunsurilor cauzate de insuficiența personalului	83%	În anul 2023 IFIAR a transmis către membrii săi 6 chestionare si survey-uri. ASPAAS a raspuns la 5 dintre acestea în termenele stabilite de IFIAR.
		Cooperare cu alte instituții si organisme naționale și internaționale relevante pentru activitatea ASPAAS	2023	Președinte Director Șef SIACI Șef BRAIFC Personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens	Nr. de protocoale de colaborare încheiate în scopul eficientizării activității/ Număr de protocoale necesare	Intârzieri în încheierea protocoalelor cauzate de insuficiența personalului	100%	Protocolul cu PCAOB privind inspecțiile comune se află în analiză, urmând a fi finalizat in anul 2024.
					Număr de participări/Număr de invitații de participare la evenimente organizate		100%	ASPAAS, prin reprezentanții săi a participat în anul 2023 la 5 întâlniri ale grupurilor de lucru organizate cu ocazia aderării României la OECD. ASPAAS a răspuns întrebărilor adresate de reprezentanții OECD.

⁴ Detaliile se regasesc în Anexa nr. 4

Prof. Univ. Dr. Georgiana Oana Stănilă
Președinte ASPAAS

LEGENDĂ

BRAIFC	Biroul de Reglementare, Autorizare, Înregistrare și Formare Continuă
CFCRUA	Administrativ
SIACI	Serviciul Investigații, Asigurarea Calității și Inspecții
RPE	Registrul Public Electronic al auditorilor financiari și firmelor de
CIM	Control Intern Managerial
CEAOB	Comitetul Organismelor Europene de Supraveghere a Auditului
CE	Comisia Europeană
IFIAR	Forumul Internațional al Autorităților de Reglementare Independente în domeniul Auditului
PCAOB	Consiliul de Supraveghere a Contabilității Societății Publice din
ASF	Autoritatea de Supraveghere Financiară
BNR	Banca Națională Română

Anexa nr. 1

Obiectiv general I: Creșterea calității auditului statutar

Obiectiv specific 2023 Îmbunătățirea cadrului legal de reglementare a auditului statutar

1. Elaborarea propunerilor de modificare și completare a Legii nr. 162/2017 cu prevederile Directivei (UE) 2022/2464 în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi

Propunerile de modificare și de completare a Legii 162/2017 au fost elaborate de personalul ASPAAS în luna decembrie 2023 și comunicate direcției de specialitate din cadrul MF, urmând a fi adoptate cel mai târziu în luna iulie 2024.

2. Traducerea și adoptarea Codului Etic și a Standardelor internaționale de audit

În cursul anului 2023 ASPAAS a adoptat Manualul de reglementări Internaționale de control al calității, audit, revizuire, alte servicii de asigurare și servicii conexe - ediția 2020 (Manualul IAASB).

Obiectiv specific 2023 Creșterea gradului de conformare și responsabilizare a auditorilor financiari și firmelor de audit privind punerea în aplicare a reglementărilor legale

1. Planificarea inspecțiilor pentru asigurarea calității, în funcție de gradul de risc

În conformitate cu prevederile art 35 alin. (4) lit h) din Legea 162/2017, inspecțiile trebuie să aibă loc pe baza unei analize a riscului și trebuie să se desfășoare cel puțin **o dată la 6 ani** în cazul auditorilor sau a firmelor de audit care efectuează audit statutar la entități care nu sunt de interes public (entități Non Pie). De asemenea, potrivit prevederilor art 26 alin. (2) lit a) din Regulamentul 537/2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public, auditorii financiari sau firmele de audit care desfășoară audit statutar la entitățile de interes public (entități PIE) se supun unei verificări de asigurare a calității **o dată la 3 ani**.

Din cauza lipsei majore de personal cu care se confruntă ASPAAS (**4 inspectori și un șef servciu**, la finalul anului 2023), a complexității activității verificate, perioada de timp necesară pentru finalizarea unei inspecții care poate ajunge și la 3 sau chiar 6 luni în cazul firmelor mari de audit) nu pot fi efectuate mai mult de 10 inspecții/an, în condițiile în care pentru a respecta prevederile legale mai sus menționate, anual ASPAAS ar trebui să efectueze cca **250 de inspecții/an** (pentru misiuni de audit statutar la entități PIE și Non PIE).

Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar

Planul de inspecții, însoțit de fundamentare se înaintează, spre aprobare, președintelui ASPAAS și se poate actualiza pe parcursul anului, în funcție de apariția unor activități suplimentare (traduceri, investigații, conferințe, diverse chestionare și întâlniri neprevăzute) care nu erau cunoscute la data elaborării planului inițial.

În anul 2023 au fost planificate 9 inspecții periodice, în funcție de numărul inspectorilor și ținând cont de celelalte activități desfășurate în cadrul serviciului, inclusiv investigații, fiind finalizate 7 dintre acestea până la finalul anului 2023.

Precizăm că în anul 2023, inspecțiile și investigațiile din cadrul ASPAAS s-au efectuat cu un număr de doar 4 inspectori.

Prin urmare, din lipsă de resurse (personal și timp), unele dintre inspecțiile planificate și derulate în anul 2023, au fost finalizate în prima parte a anului 2024, iar gradul de realizare a numărului de inspecții planificate a fost de 78%.

2. Efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității auditului statutar

Selectarea celor nouă firme de audit și auditori financiari s-a efectuat în funcție de riscurile asociate angajamentelor de audit dar și în funcție de cifra de afaceri declarată de firma de audit sau auditorul financiar prin raportarea obligatorie depusă la ASPAAS.

	Planificate in 2023	Finalizate in 2023	%
Angajamente inspectate	13	10	77%

Clasificarea misiunilor de audit statutar inspectate în funcție de tipul entităților auditate:

Tipul entității auditate	Nr. misiuni de audit statutar inspectate
Entități de interes public, total din care:	7
- Societățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;	1
- Instituții de credit	2
- Societățile de asigurare, asigurare-reasigurare și de reasigurare;	1
- Societăți de leasing;	1

- Societățile/companiile naționale; societățile cu capital integral sau majoritar de stat; regiile autonome;	2
Audit statutar altul decât cel de interes public	3
Total dosare de audit inspectate	10

Revizuirile echipelor de inspecții SIACI s-au concentrat asupra documentației de audit și asupra raționamentelor profesionale utilizate pentru ariile semnificative ale situațiilor financiare, precum și pentru ariile cu risc de denaturare mediu și crescut. S-a revizuit un număr semnificativ de raționamente profesionale, incluzând, acolo unde este relevant, evaluarea activelor înregistrate la valoarea de piață, existența și evaluarea tranzacțiilor, independența exercițiilor, recunoașterea veniturilor, evaluarea capacității de continuare a activității, etc.

Principalele constatări

Prin rapoartele de inspecție întocmite în urma celor 7 inspecții periodice efectuate în cursul anului 2023, au fost evidențiate numeroase constatări. Acestea au rezultat prin verificarea sistemului de control intern al firmei de audit/ sau auditorului financiar, cât și prin verificarea dosarelor de audit. Principalele constatări formulate în urma inspecțiilor periodice desfășurate de SIACI în cursul anului 2023 sunt sintetizate după cum urmează:

Nr.	Constatări	ISA	Procent
1	Sistemul de control al calității	ISQC 1 si ISA 220	13%
2	Planificare	ISA 300	9%
3	Estimări contabile	ISA 540	3%
4	Evaluarea Riscurilor si răspunsul auditorului la riscurile evaluate	ISA 315/ISA 330	19%
5	Finalizarea auditului	ISA 701 -706	3%
6	Probe de audit	ISA 500	13%
7	Documentare	ISA 230	13%
8	Încălări ale Regulamentului 537/2014	Regulamentul537/2014	28%
	TOTAL		100%

Constatările formulate în urma inspecțiilor desfășurate în cursul anului 2023, se referă la următoarele aspecte:

a) Revizuirea sistemului de control intern

Ca aspect general, în urma inspecțiilor efectuate (atât la auditorii financiari cât și la firmele de audit) s-a constatat că s-au conformat obligației de a deține proceduri de control al calității firmei și de control al calității la nivel de misiune de audit (ISQC 1 și ISA 220). Constatările formulate de echipele de inspecție cu privire la acest aspect, se referă mai degrabă la conținutul și la aplicarea efectivă a acestora în activitatea de audit statutar, precum și la documentarea testelor efectuate la nivelul misiunilor, în cuprinsul dosarelor de audit.

Se mențin încă constatările, mai ales în cazul firmelor mici și la auditorii financiari care desfășoară activitatea de audit ca și persoană fizică autorizată, privind procedurile de control al calității firmei cu un conținut general, nefiind adaptate la necesitățile, dimensiunea activității auditorului financiar/firmei de audit sau la specificul tipului de activitate a entităților auditate.

Unul dintre aspectele semnificative constatate în desfășurarea inspecțiilor la firmele de audit/auditorii financiari îl constituie lipsa partenerului de revizuire al controlului de calitate al misiunii și implicit, lipsa revizuirii controlului de calitate al misiunii sau documentarea deficitară a acestei activități.

b) Documentarea

Și în anul 2023 în cadrul obiectivelor de inspecții a fost inclusă verificarea modului în care s-au documentat probele de audit aceasta deoarece documentarea este importantă în desfășurarea misiunilor de audit statutar întrucât reprezintă instrumentul principal prin care auditorul financiar/firma de audit poate dovedi suficiența și adecvarea acestora. Dosarul de audit trebuie să conțină probe de audit suficiente și adecvate pentru a susține concluziile auditorului financiar/firmei de audit care stau la baza emiterii opiniei de audit.

Se mențin la un nivel relativ ridicat deficiențe în documentarea misiunilor de audit. Una dintre deficiențele frecvent întâlnite este cea legată de prevederile pct. 8 din ISA 230, care stabilește clar faptul că documentarea unui dosar de audit trebuie realizată astfel încât să-i permită unui auditor cu experiență, fără nicio legătură anterioară cu auditul în cauză, să înțeleagă natura, plasarea în timp și amploarea procedurilor de audit efectuate, rezultatele acestor proceduri, probele de audit obținute și aspectele semnificative ce au apărut în timpul auditului, concluziile la care s-a ajuns pe marginea acestora și raționamentele profesionale semnificative aplicate în vederea formulării acelor concluzii.

În plus față de aceste prevederi generale, standardele internaționale de audit solicită cerințe specifice de documentare în anumite circumstanțe cum ar fi: modul prin care auditorul a documentat răspunsul auditorilor la riscurile evaluate (ISA 330) sau modul prin

care auditorul a documentat identificarea și evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă (ISA 315) sau modul de documentare a înțelegerii aspectelor principale care au stat la baza estimării contabile și prezentărilor de informații aferente. Documentarea rămâne una dintre cele mai actuale și mai frecvente constatări și pentru anul 2023.

c) Probele de audit

Direct conectate cu documentarea se află probele de audit care stabilesc elementele cantitative și calitative ale unei probe de audit.

Au fost identificate în unele situații, deficiențe în evaluarea suficienței și a gradului de adecvare a probelor de audit, de către auditorul financiar, respectiv firma de audit inspectat(ă). Caracterul suficient și gradul de adecvare a probelor de audit sunt interconectate. Caracterul suficient este măsura cantității probelor de audit. Cantitatea probelor de audit necesare este afectată de evaluarea de către auditor a riscurilor de denaturare (cu cât sunt mai ridicate riscurile evaluate, cu atât vor fi solicitate mai multe probe de audit) și de asemenea, de calitatea acestor probe de audit (cu cât calitatea este mai ridicată, cu atât vor fi solicitate mai puține probe de audit). Totuși, obținerea unei cantități mai mari de probe de audit nu poate compensa calitatea slabă a acestora.

Pentru anul 2023 ca și în cazul anilor precedenți, constatările referitoare la probele de audit sunt încă un aspect frecvent întâlnit care împreună cu constatările referitoare la documentare au constituit baza pentru identificarea de aspecte semnificative cu implicații asupra situațiilor financiare și opiniei de audit.

d) Identificarea riscurilor de denaturare semnificativă și răspunsul auditorului la acestea

Este important să menționăm că în desfășurarea activității de inspecții, raționamentul profesional al echipelor de inspecție referitor la modul în care auditorul financiar/firma de audit s-a asigurat că are documentate la dosar probe de audit adecvate și suficiente, se bazează pe principalele aserțiuni descrise în ISA 315 (Revizuit), în funcție de secțiunile inspectate. Un număr important de constatări formulate în rapoartele de inspecție a avut în vedere modul în care sunt documentate probele de audit, în scopul examinării diferitelor tipuri de denaturări potențiale, respectiv au fost identificate situații în care auditorul financiar/firma de audit inspectat(ă), fie în etapa de planificare, fie în desfășurarea misiunii de audit nu s-a asigurat că a răspuns la toate aserțiunile relevante, așa cum sunt acestea descrise la pct. A129 din ISA 315 (Revizuit).

e) Aplicarea Regulamentului 537/2014

Pentru angajamentele de audit statutar aferente entităților de interes public, obiectivele de inspecții conțin verificarea modului de respectare a prevederilor Regulamentului 537/2014 care sunt axate în principal pe respectarea anumitor condiții de independență a auditorului/firmei de audit față de entitatea auditată. În continuare, prin inspecțiile efectuate considerăm că prevederile Regulamentului 537/2014 necesită a fi temeinic studiate și aplicate atât de auditori cât și de entitățile de interes public.

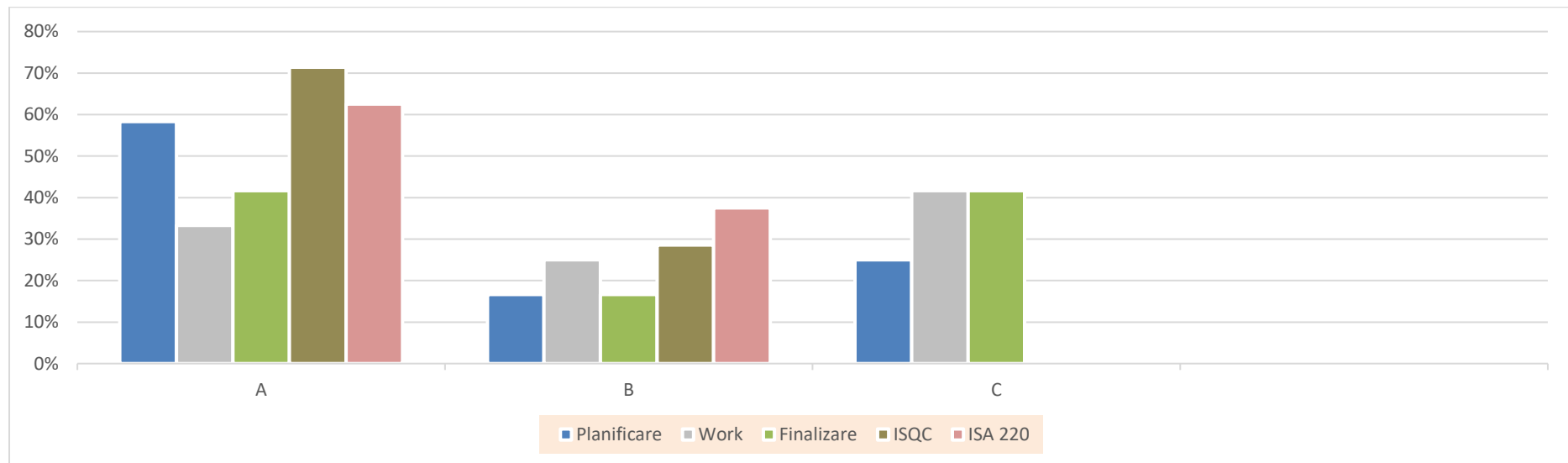
Concluzii rezultate din experiența inspecțiilor desfășurate de SIACI în cursul anului 2023

Procedura ASPAAS privind constatările în inspecții nu au ca scop clasificarea firmei de audit sau auditorului financiar într-o anumită categorie, ci încadrarea constatărilor pentru anumite aspecte identificate în funcție de elementele calitative identificate care pot reprezenta încălcări importante ale reglementărilor de audit ori au impact material asupra situațiilor financiare, situație în care opinia de audit nu este susținută de probe adecvate și suficiente.

Pentru rezultatele inspecțiilor efectuate în anul 2023, ponderea constatărilor a fost următoarea:

Încadrare Constatate	Planificare	Secțiuni ¹	Finalizare	ISQC	ISA 220	Pondere
A sunt la un nivel corespunzător de respectare a standardelor profesionale, cu recomandări minore și/sau opționale de îmbunătățire a practicii de audit	58%	33%	42%	71%	62%	51%
B sunt la un nivel acceptabil al practicii de audit cu recomandări obligatorii de îmbunătățire în termenele stabilite de echipa de inspecție;	17%	25%	16%	29%	38%	24%
C necesită îmbunătățiri semnificative în termenele stabilite de echipa de inspecție	25%	42%	42%	0%	0%	25%
total	100%	100%	100%	100%	100%	100%

¹ Secțiuni – reprezintă ariile selectate pentru verificare care diferă de la angajament la angajament în funcție de riscurile identificate și specificul companiei (Disponibilități, Stocuri, Venituri etc).

În principal, au fost constatate abateri de la Standardele de audit la secțiunile în care nu s-au identificat probe adecvate și suficiente care să susțină opinia de audit emisă. În evaluarea acestora, inspectorii au în vedere elementele calitative care sunt cuprinse în probele de audit.

Rapoartele de inspecție prin care se constată încălcări ale legislației aplicabile, precum și ale ISA-urilor se înaintează, spre competență soluționare, Comisiei de disciplină a ASPAAS.

În conformitate cu Legea 162/2017 stabilirea abaterilor de la legislația în vigoare este efectuată de Comisia de disciplină. Prin urmare doar dosarele fără constatări nu au fost transmise Comisiei. Astfel în cursul anului 2023, ponderea dosarelor transmise către Comisia de disciplină a ASPAAS a fost de 78%.

3. Efectuarea inspecțiilor comune (joint inspections) pentru asigurarea calității auditului statutar

Întrucât autoritățile de supraveghere europene sau internaționale nu au planificat inspecții comune care să includă ASPAAS, SIACI nu a participat la inspecțiile comune în cursul anului 2023.

4. Efectuarea investigațiilor

Conform Legii nr. 162/2017, ASPAAS este responsabilă pentru instituirea și implementarea unui sistem eficace de investigații, în vederea prevenirii efectuării necorespunzătoare a auditului statutar. ASPAAS asigură efectuarea investigațiilor prin personalul SIACI. De asemenea, ASPAAS își exercită competențele de investigare prin următoarele moduri:

- direct;

- în colaborare cu alte autorități;
- prin sesizarea autorităților judiciare competente.

În cursul anului 2022 și la începutul anului 2023, SIACI a primit o serie de sesizări referitoare la activitatea desfășurată de auditorii financiari și firmele de audit. Unele dintre acestea au generat declanșarea de investigații în cadrul SIACI, altele doar verificarea condițiilor legale. Mai jos, prezentăm situația activității de investigații desfășurate de personalul SIACI în anul 2023:

Activitate	2023
1. Total sesizări/autosesizări primite și finalizate în anul 2023 din care:	8
1.1. Sesizări redirecționate, nefiind de competența ASPAAS	0
1.2. Sesizări/autosesizări care au generat declanșarea de investigații în cadrul SIACI și au și fost finalizate în cursul anului 2023	5
1.3. Sesizări care au presupus verificări fără a declanșa o investigație	2
2. Sesizări primite în anul 2023 dar care se vor desfășura în anul 2024	1

Gradul de realizare a numărului de investigații finalizate în anul 2023, raportat la numărul de sesizări primite în 2022 - 2023 a fost de 88%.

Din cele 5 investigații derulate în anul 2023, au fost confirmate faptele din 4 sesizări. La Comisia de disciplină au fost transmise toate cele 5 rapoarte de investigații întrucât chiar și pentru cea unde nu au fost confirmate aspectele sesizate, echipa de investigații a identificat anumite încălcări care au fost analizate de Comisia de disciplină.

Cele două sesizări care nu au fost încadrate la investigații reprezintă notificările ASF cu privire la constatarea încălcării Normei 13 ASF pentru care ASPAAS a înaintat 4 adrese de atenționare și prevenție în conformitate cu art. 39 din Legea 162/2017.

De asemenea, tot în cadrul acestor sesizări, ASPAAS a primit informații referitoare la nefuncționarea auditului intern la o entitate de interes public. Acest aspect a fost investigat de personalul SIACI și comunicat Comitetului de audit.

Prin urmare, gradul de realizare a numărului de investigații finalizate și trimise către Comisia de disciplină a fost de 100%

5. Derularea procedurii disciplinare

În urma inspecțiilor de calitate demarate în cadrul SIACI în cursul anului 2023 s-au înregistrat 9 rapoarte de inspecții, la care se adaugă în evidențele Comisiei 4 rapoarte de inspecții depuse de SIACI în anul 2022.

Analiza gradului de realizare a dosarelor soluționate de către Comisia de disciplină

	Înregistrate în anul 2023	Restante din anul 2022	Total	Nr de dosare soluționate în 2023	De finalizat în anul 2024	Grad de realizare
O sesizare privind 76 de auditori care au încălcat Ordinul președintelui ASPAAS nr. 383/2019	1	0	1	0	0	0%
Dosare de inspecții	9	4	13	11	2	84%
Dosare de investigații	5	2	7	4	3	57%
Total	15	6	21	15	5	71%

Prin urmare, gradul de realizare a indicatorului Număr de dosare soluționate/ Număr de dosare înregistrate pe rolul Comisiei, a fost de 71%.

În cursul anului 2023 în evidențele Comisiei de disciplină a ASPAAS existau în total 21 sesizări/autosesizări, din care:

- O sesizare privind 76 de auditori și firme de audit care au încălcat Ordinul președintelui ASPAAS nr. nr. 383/2019 privind obligația profesională de raportare anuală a activității, pentru care s-a constituit un singur dosar pe rolul CD, toate având același obiect, respectiv nerespectarea termenelor de raportare;
- 13 autosesizări rezultate din activitatea SIACI, ca urmare a efectuării inspecțiilor;
- 7 autosesizări rezultate din activitatea SIACI, ca urmare a efectuării investigațiilor în anul 2023;

Procedura-disciplinară a fost derulată în cadrul a 17 ședințe ale CD, în care au fost analizate 14 dosare, 6 dintre acestea fiind înregistrate pe rolul acestei comisii anterior anului 2023. În urma derulării procedurii disciplinare au fost emise 15 rapoarte ale Comisiei de disciplină cu propuneri de:

- sancționare pentru 11 auditori financiari/ firme de audit;
- clasare pentru 3 dosare: unul din 2022 și două din anul 2023. Motivul clasării îl reprezintă inexistența încălcărilor reglementărilor profesionale sau constatarea radierii firmei de la Oficiul Registrul Comerțului la data aplicării sancțiunii.

	Număr de dosare înregistrate pe rolul Comisiei	Număr de propuneri de sancționare	%
Dosare de inspecție finalizate în anul 2023	13	8	62%
Dosare de investigație finalizate în anul 2023	7	3	43%
Total	20	11	55%

Prin urmare, gradul de realizare a indicatorilor a fost următorul:

- pentru indicatorul Număr de propuneri de sancționare/ Număr de dosare inspecții înregistrate pe rolul Comisiei a fost de **62%**;
- pentru indicator Număr de propuneri de sancționare/ Număr de dosare investigații înregistrate pe rolul Comisiei a fost de **43%**.

	Nr de dosare soluționate in 2023	Din care număr de dosare in urma cărora au fost aplicate sancțiuni	%	Clasate	%
Dosare de inspecție finalizate în anul 2023	11	8	73%	3	27%
Dosare de investigație finalizate in anul 2023	3	3	100%	0	0%
Total	14	11	79%	3	21%

Sancțiunile pe care Comisia de disciplină le-a propus spre aplicare, în conformitate cu prevederile art. 83 alin.(9) din Legea nr. 162/2017 au fost următoarele:

- 2 propuneri pentru aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 40 alin.(4) litera a) – avertisment public;
- 1 propunere pentru aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 40 alin.(4) litera d) – interdicție temporară pentru 1 an aplicată unui auditor financiar de a efectua audit financiar și de a semna rapoarte de audit statutar.

- 4 propuneri pentru aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 40 alin.(4) litera c) –penalitate între 0,6% și 0,8% din cifra de afaceri, aplicate unor firme de audit.
- 4 propuneri pentru aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 40 alin.(4) litera b) –penalitate administrativă de 3 salarii minime brute pe economie pentru auditorii financiari.

În conformitate cu prevederile art. 83 din Legea nr. 162/2017, cu modificările și completările ulterioare, în baza rapoartelor CD, președintele emite ordine de soluționare a sesizărilor. Astfel, în anul 2023 au fost emise 10 ordine prin care au fost aplicate sancțiuni auditorilor financiari și firmelor de audit.

Anexa nr. 2

Obiectiv general II: Creșterea profesionalismului auditorilor financiari și a firmelor de audit **Obiectiv specific 2023 Îmbunătățirea nivelului de pregătire a stagiarilor**

1. Atestarea mentorilor/îndrumătorilor de stagiu

În aplicarea prevederilor Normelor privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar, aprobate prin Ordinul Președintelui ASPAAS nr. 150/2018, cu modificările și completările ulterioare (Norme stagiu), ASPAAS a primit 53 solicitări din partea auditorilor financiari/firmelor de audit în vederea atestării ca îndrumători de stagiu/mentori și firme de audit care oferă îndrumare stagiilor. **Solicitările primite au fost soluționate de personalul BRAIFC în procent de 92,45%.**

Menționăm că atestarea ca mentor sau firmă care oferă îndrumare se aprobă numai dacă sunt îndeplinite condițiile specifice prevăzute de normele menționate mai sus.

2. Organizarea și supravegherea desfășurării stagiului practic în activitatea de audit statutar

În conformitate cu prevederile art. 11 din Legea nr. 162/2017, cu modificările și completările ulterioare, organizarea și verificarea desfășurării stagiului de pregătire practică în activitatea de audit financiar se efectuează prin personalul BRAIFC.

În aplicarea prevederilor Normelor privind stagiul, în perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost emise de către personalul BRAIFC 377 certificate de stagiu.

Registrul stagiilor a fost actualizat cu persoanele care au dobândit calitatea de stagiar în audit financiar în urma promovării testului de acces, organizat în 05 mai 2023, respectiv 24 noiembrie 2023. 115 stagiași au finalizat stagiul în cursul anului 2023.

Conform evidenței de la data de 31.12.2023, erau înscriși în Registrul stagiilor 1310 stagiași.

3. Organizarea/recunoșterea cursurilor de instruire teoretică a stagiilor

În aplicarea prevederilor Normelor privind stagiul, instruirea teoretică a stagiarii aflați în anul 1, 2 și 3 de stagiul se efectuează conform prevederilor legale în vigoare. Informațiile privind instruirea teoretică se regăsesc pe site-ul ASPAAS, la link-ul: <https://www.aspaas.gov.ro/stagiu/instruire-teoretica/>

De asemenea, stagiarii au obligația transmiterii unei *Declarații privind efectuarea instruirii teoretice a stagiarii în activitatea de audit financiar* prin care declară că au efectuat instruirea teoretică în domeniile relevante la art. 6 alin. (2) din Normele de stagiul, organizată în cadrul ASPAAS/instituției de învățământ superior Academia de Studii Economice din București/ organismului profesional (...)/firmei de audit/cabinetului mentorului (...), la care se va anexa documentul justificativ (după caz).

Obiectiv specific 2023: Creșterea eficacității sistemului de supraveghere publică a auditorilor financiari și a firmelor de audit

1. Organizarea și desfășurarea testului de acces la stagiul

În aplicarea prevederilor art. 11 din Legea nr. 162/2017, precum și a Normelor privind organizarea și desfășurarea testului de verificare a cunoștințelor pentru accesul la stagiul aprobate prin Ordinul președintelui ASPAAS nr. 201/2019, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2023 s-au efectuat următoarele activități:

a) delegarea către CAFR a atribuției de organizare și desfășurare a testului de acces la stagiul

În baza Ordinului președintelui ASPAAS nr. 94 din 22 martie 2021, cu modificările și completările ulterioare, atribuția privind organizarea și desfășurarea testului de acces la stagiul a fost delegată CAFR, pentru o perioadă de 1 an, cu posibilitatea reînnoirii acesteia.

Testul de acces la stagiul a fost organizat de către CAFR, în două sesiuni (în data 05 mai 2023, respectiv 24 noiembrie 2023), prin utilizarea platformei de examinare (online.ase.ro).

În cadrul acestor sesiuni de examinare s-au înscris 444 (167+277) de candidați, din care au fost 444(167+277) validați. Dintre aceștia, au participat efectiv la testul de acces 427 (159+268) de candidați și au promovat 359 (128+231) de candidați (obținând nota minimă 6).

Rezultatele testului de acces la stagiul au fost următoarele:

- candidați validați 444 (167+277)
  - candidați prezenți 427 (159+268)
  - candidați absenți 16 (7+9)
  - candidați retrași 1 (1+ 0)
- candidați promovați 359 (128+231)
- candidați respinși 68 (31+37)

Din datele de mai sus, reiese o rată de promovabilitate de 80,86%.

b) supravegherea și controlul activității delegate

În conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ASPAAS nr. 393/2020, activitatea delegată a fost supravegheată de o echipă desemnată prin Decizia președintelui ASPAAS nr. 4/28.02.2023, respectiv nr. 15/27.09.2023.

Potrivit Raportului de supraveghere și control nr. 958/25.05.2023, respectiv nr. 2/03.01.2024, testul de acces la stagiu s-a desfășurat în bune condiții, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, a condițiilor generale, precum și a celor specifice de delegare.

2. Organizarea și desfășurarea examenului de competență profesională

a) delegarea către CAFR a atribuției de organizare și desfășurare a examenului de competență profesională

În baza Ordinului președintelui ASPAAS nr. 425 din 2 decembrie 2020, cu modificările și completările ulterioare, atribuția privind organizarea și desfășurarea **examenului de competență profesională** a fost delegată CAFR, pentru o perioadă de 1 an, cu posibilitatea reînnoirii acesteia.

Examenul de competență profesională a fost organizat de către CAFR, în perioada 19 mai-09 iunie 2023, prin utilizarea platformei de examinare (online.ase.ro).

În cadrul acestei sesiuni de examinare s-au înscris 202 de candidați, din care au fost validați 202. Pentru prima probă a examenului au fost înscriși și validați 191 de candidați, din care au participat efectiv 188 de candidați și au promovat 146 de candidați (obținând nota minimă 6). Iar la cea de-a doua probă au fost înscriși 154 de candidați din care 152 au fost prezenți și 127 promovați.

Rezultatele examenului de competență profesională (P1+P2) au fost următoarele:

➤ candidați validați	202
➤ candidați promovați	121
➤ candidați respinși	81

Din datele de mai sus, reiese o rată de promovabilitate de 59,90%.

b) supravegherea și controlul activității delegate

În conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ASPAAS nr. 393/2020, activitatea delegată a fost supravegheată de o echipă desemnată prin Decizia președintelui ASPAAS nr. 5/28.02.2023.

Potrivit Raportului de supraveghere și control nr. 1307/25.07.2023, examenul de competență profesională s-a desfășurat în bune condiții, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, a condițiilor generale, precum și a celor specifice de delegare.

3. Organizarea și derularea programului de formare continuă a auditorilor financiari

În aplicarea prevederilor art. 12 din Legea nr. 162/2017, precum și a Normelor privind formarea profesională continuă a auditorilor financiari aprobate prin Ordinul președintelui ASPAAS nr. 90/2019, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2023 s-au efectuat următoarele activități:

a) delegarea către CAFR a atribuției privind organizarea programului de formare continuă a auditorilor financiari (PFPC).

Începând cu anul 2020, organizarea programului de formare continuă s-a efectuat de CAFR prin delegare, în baza Ordinului președintelui ASPAAS nr. 426/02.12.2020, cu modificările și completările ulterioare.

Activitatea de formare profesională continuă a auditorilor financiari a fost organizată de către CAFR în perioada 04 septembrie – 31 decembrie 2023, prin intermediul platformei online e-learning.

Potrivit centralizării informațiilor din platforma e-learning a CAFR, la cursurile FPCS stabilite de ASPAAS și organizate de CAFR au participat un număr de 3402 de auditori financiari.

b) supravegherea activității delegate

În conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ASPAAS nr.393/2020, această activitate a fost supravegheată de o echipă a ASPAAS desemnată prin Decizia nr. 20/09.11.2023.

Potrivit Rapoartelor de supraveghere și control, activitatea de formare profesională s-a desfășurat în bune condiții, cu respectarea prevederilor legale în vigoare a condițiilor generale și a celor specifice de delegare.

Obiectiv specific 2023 Colaborarea la nivel național cu instituții și organisme în domeniu în vederea creșterii calității serviciilor oferite membrilor profesiei

1. Încheierea de acorduri sau protocoale privind formarea profesională continuă a auditorilor financiari și recunoașterea examenului de competență în condițiile legii

Menționăm că și în anul 2023 a fost în vigoare protocolul încheiat de ASPAAS cu Camera Consultanților Fiscali (CCF) prin care sunt recunoscute 6 ore de FPCS în condițiile stabilite.

Totodată, au fost primite 4 solicitări de încheiere de protocol cu privire la recunoașterea examenului de competență profesională și au fost încheiate 3 protocoale cu: Academia de Studii Economice București – Facultatea Contabilitate și Informatică de Gestiune, Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „Gheorghe Emil Palade” – I.O.S.U.M – Facultatea de Economie și Drept Târgu Mureș și Universitatea de Vest din Timișoara – Facultatea de Economie și Administrare a Afacerilor.

Cea de-a patra solicitare a venit din partea reprezentanților The Association of Chartered Certified Accountants (ACCA), urmând a se finaliza în anul 2024.

2. Încheierea de acorduri sau protocoale de colaborare cu autoritățile competente din România

În iunie 2023 a fost încheiat Protocolul de colaborare cu Ministerul Culturii având ca scop accesul la datele cu caracter personal al auditorilor financiari activi și firmelor de audit înscrise/înscrise în Registrul Public Electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit.

Anexa nr. 3

Obiectiv general III: Supravegherea în interes public a activității de audit statutar, potrivit cerințelor reglementărilor Uniunii Europene și ale altor reglementări în domeniu

Obiectiv specific 2023 Dezvoltarea cadrului de reglementare al ASPAAS pentru supravegherea în interes public a activității de audit statutar

1. Actualizarea reglementărilor emise de ASPAAS în aplicarea Legii nr. 162/2017

În temeiul Legii nr. 162/2017, ASPAAS, în calitate de autoritate competentă în domeniul supravegherii și reglementării auditului statutar în România, a elaborat, de la înființare și până în prezent reglementări în aplicarea Legii nr. 162/2017.

În cursul anului 2023 ASPAAS a actualizat trei Ordine ale președintelui ASPAAS privind reînnoirea delegării unor atribuții către CAFR și au fost actualizate normele ASPAAS privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar.

Obiectiv specific 2023 Creșterea eficacității sistemului de supraveghere publică a auditorilor financiari/firmelor de audit. Exercitarea atribuțiilor legale cu profesionalism, eficiență și eficacitate

1. Autorizarea ca auditori financiari și firme de audit a persoanelor fizice și juridice

Începând cu data de 01 ianuarie 2023, personalul BRAIFC a efectuat verificarea dosarelor de autorizare ca auditori financiari și firme de audit, depuse la registratura ASPAAS sau transmise prin e-mail sau poștă de către persoane fizice și juridice și a emis ordine de aprobare a acestora sau rapoarte cu motivarea respingerii cererilor acestora, după cum urmează:

a) Autorizare persoane fizice ca auditori financiari

În perioada ianuarie-decembrie 2023, au fost depuse/transmise 111 dosare de autorizare ca auditori financiari a unor persoane fizice. **Solicitările primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC în procent de 100%, fiind emise 112 ordine de autorizare.** Precizăm că unul din dosarele de autorizare a fost depus în luna decembrie 2022, iar ordinul a fost emis în 2023.

b) Autorizare persoane juridice ca firme de audit

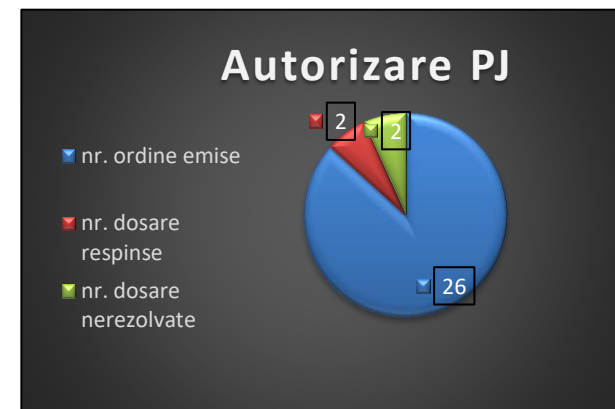
În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost depuse/transmise 28 dosare de autorizare ca firme de audit a unor persoane juridice **din care s-au emis 24 de ordine de autorizare și două cereri respinse** pe motiv că persoanele juridice nu îndeplineau condițiile de autorizare.

În anul 2023 pe lângă cele 24 de ordine de autorizare s-au emis încă **2 ordine** de autorizare, cererile fiind depuse și verificate la finele anului 2022.

Au rămas două cereri de autorizare nefinalizate în 2023, una fiind în analiză, iar una depusă la finele anului 2023.

Solicitățile primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC în **procent de 93,30%**.

Menționăm că autorizarea persoanelor juridice ca firme de audit se poate efectua doar în cazul în care auditorul financiar care efectuează auditul, în numele firmei are viză valabilă emisă de ASPAAS.

2. Redobândirea autorizării în condițiile legii

În perioada ianuarie - decembrie 2023 au fost depuse/transmise două solicitări pentru redobândirea calității de auditor financiar, în termenul prevăzut de lege, respectiv de 5 ani de data aprobării cererii de retragere a autorizării ca auditor financiar. În acest sens, în anul 2023 a fost organizat un interviu, pe care candidatul l-a promovat, iar cea de-a doua solicitare a fost depusă la finele anului 2023 și interviul a fost organizat în 2024.

3. Autorizarea *auditorilor financiari din alt stat membru conform art. 13 din Legea nr. 162/2017*

În perioada ianuarie-decembrie 2023, nu au fost depuse solicitări de înscriere la testul de aptitudini, în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 162/2017.

4. Recunoașterea *firmelor de audit din alte state membre*

În perioada ianuarie-decembrie 2023, nu au fost depuse solicitări de recunoaștere în acest sens.

5. Suspendarea exercitării activității de audit financiar de către auditorii financiar de către auditorii financiari și firmele de audit conform art. 14 alin. (11)

a) Suspendarea exercitării activității auditorilor financiari

În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost depuse/transmise de către auditorii financiari la ASPAAS 11 dosare de suspendare a exercitării activității de audit financiar. Au fost emise **12 ordine de suspendare**, din care 2 ordine au avut dosarul de suspendare depus în anul 2022. Din cele 11 dosare, **unul a fost respins** în anul 2024, din cauza nedelegerii rapoartelor de activitate pe platforma online.

Solicitățile primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC în **procent de 100%**.

Menționăm că, în conformitate prevederile Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 88/2018 cu modificările și completările ulterioare, suspendarea exercitării activității de audit financiar poate fi efectuată doar dacă auditorul a depus pe platforma online rapoartele de activitate până la data depunerii cererii de suspendare, iar acestea au fost validate.

b) Suspendarea exercitării activității firmelor de audit

În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost depuse la ASPAAS 3 dosare de suspendare a exercitării activității de audit financiar pentru firmele de audit. Au fost emise 3 ordine de suspendare. **Solicitările primite au fost soluționate** de către personalul BRAIFC **în procent de 100%**.

Menționăm că, în conformitate prevederile Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 88/2018 cu modificările și completările ulterioare, suspendarea exercitării activității de audit financiar în cazul firmelor de audit poate fi efectuată doar dacă reprezentantul firmei de audit a suspendat activitatea firmei la ONRC și a depus pe platforma online rapoartele de activitate până la data depunerii cererii de suspendare, iar acestea au fost validate.

c) Încetarea suspendării exercitării activității de audit financiar

În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost depuse/transmise la ASPAAS 3 dosare de încetare suspendare a exercitării activității de audit financiar. Au fost emise 3 ordine de încetare de suspendare. **Solicitările au fost soluționate în procent de 100%** de către personalul BRAIFC.

6. Retragera autorizării auditorilor financiari și a firmelor de audit, la cerere

a) Retragera autorizării auditorilor financiari la cererea acestora

În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost depuse/transmise 44 dosare de retragere a autorizării la cererea unor auditori financiari. Au fost emise **37 ordine de retragere**, din care 1 ordin a fost emis pentru un dosar de retragere depus în anul 2022. 6 cereri de retragere au fost finalizate în 2024, din care o cerere a fost respinsă. O cerere nu a putut fi finalizată, auditorul aflându-se în procedură administrativă la Comisia de disciplină a ASPAAS.

Solicitările primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC **în procent de 84,09%**.

Menționăm că, în conformitate cu prevederile Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 87/2018 cu modificările și completările ulterioare, retragera autorizării auditorilor financiari poate fi efectuată doar dacă persoana fizică a depus pe platforma online rapoartele de activitate până la data depunerii cererii de retragere și acestea au fost validate.

b) Încetarea valabilității autorizării unor auditori financiar ca urmare a decesului și radierea acestora din Registrul Public Electronic

În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost transmise la ASPAAS 10 notificări de încetare a valabilității autorizării ca auditor financiar, ca urmare a decesului. Au fost emise 10 ordine. **Notificările primite au fost soluționate** de către personalul BRAIFC în **procent de 100%**, emițându-se ordinele în acest sens.

c) Retragera autorizării firmelor de audit la cererea acestora

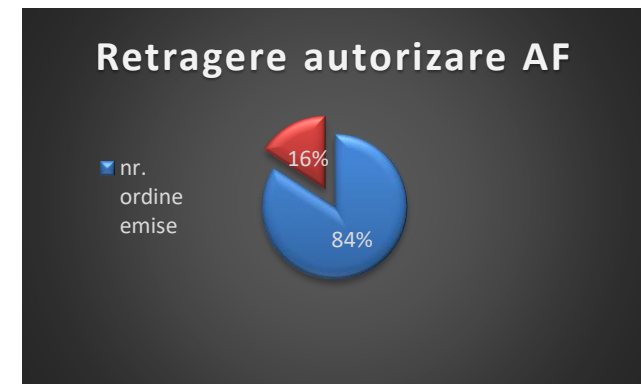
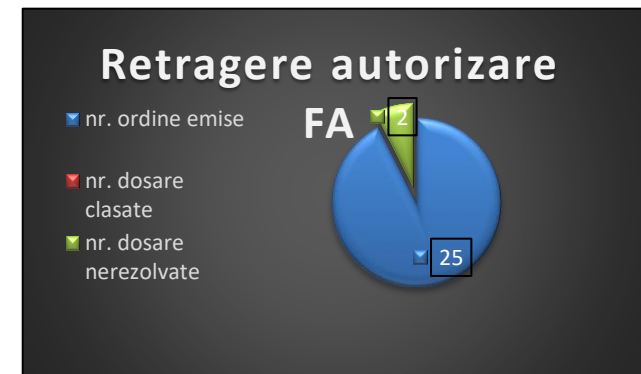
În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost depuse/transmise 22 dosare de retragere a autorizării unor firme de audit, din care 2 dintre dosarele depuse nu au fost soluționate până la finalul anului 2023 (din cauza că un dosar este prorogată fiind reprezentantul legal în procedură administrativă la Comisia de disciplină, iar un dosar se va finaliza în anul 2024) . De asemenea, au fost 5 dosare de retragere nefinalizate din anul 2022.

Dosarele complete au fost soluționate **de către personalul BRAIFC în procent de 92,59%**, fiind emise 25 ordine ale președintelui ASPAAS privind retragerea autorizării firmelor de audit pentru auditorii care îndeplineau condițiile legale de retragere a autorizării.

Menționăm că, în conformitate prevederile Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 87/2018, cu modificările și completările ulterioare, retragerea autorizării firmelor de audit poate fi efectuată numai dacă sunt îndeplinite condițiile legale de retragere a autorizării și dacă reprezentantul firmei a depus pe platforma online a ASPAAS rapoartele de activitate până la data depunerii cererii de retragere și acestea au fost validate.

7. Retragera autorizării auditorilor financiari și a firmelor de audit, ca urmare a neîndeplinirii condițiilor de autorizare

În perioada ianuarie-decembrie 2023, au fost emise 2 ordine de **retragere a autorizării ca firme de audit ca urmare a neîndeplinirii condițiilor de autorizare.**

8. Înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în Registrul public electronic și actualizarea Registrului public electronic (RPE)

În perioada ianuarie - decembrie 2023 au fost primite Hotărâri ale Consiliului CAFR privind înscrierea ca membri ai CAFR ca urmare a autorizării efectuate anterior de către ASPAAS. În baza acestor hotărâri, au fost emise 116 ordine de înregistrare pentru persoane fizice și 22 ordine de înregistrare pentru firme de audit.

Hotărârile Consiliului CAFR au fost analizate de către personalul BRAIFC, iar ulterior au fost emise ordine ale președintelui ASPAAS de înregistrare a auditorilor financiari și firmelor de audit în RPE, în **procent de 100%**. Pentru auditorii financiari, aceste ordine pot fi operate în RPE doar după depunerea/transmiterea declarației de înregistrare în categoria auditorilor activi/nonactivi. Timpul maxim de soluționare a înscrierii în Registrul Public Electronic a persoanelor înscrise ca membri ai CAFR a fost de 30 de zile de la data primirii hotărârii Consiliului CAFR.

9. Actualizarea informațiilor din Registrul Public electronic

a) Declarații privind încadrarea în categoria auditorilor financiari activi/nonactivi

În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost depuse/transmise 160 de declarații privind încadrarea în categoria auditorilor financiari activi/nonactivi. **Rata de actualizare a informațiilor din RPE în baza declarațiilor depuse/transmise a fost de 100%.**

b) Notificări de actualizare date în RPE

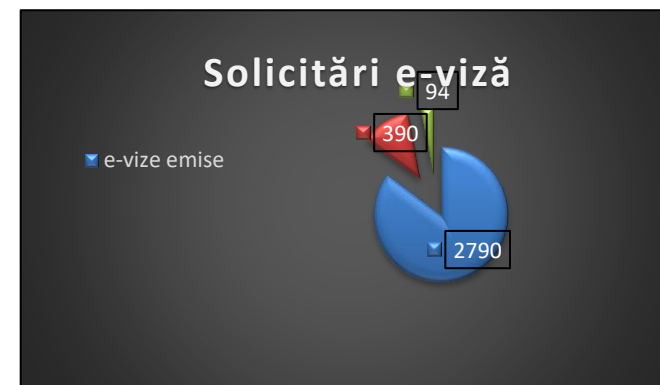
În perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost depuse/transmise 247 de notificări de actualizare date în RPE. **Rata de actualizare a informațiilor din RPE în baza notificărilor depuse/transmise a fost de 100%.**

Timpul de finalizare al solicitărilor depuse de auditorii financiari și firmele de audit a fost în medie de 25 de zile.

10. Verificarea îndeplinirii de către auditorii financiari și firmele de audit a obligațiilor legale și emiterea e-vizei anuale pentru exercitarea activității de audit financiar

Începând cu data de 02 august 2019 a fost lansată platforma online de raportare a activității auditorilor financiari și a firmelor de audit. În cadrul acestei platforme auditorii financiari și firmele de audit încarcă raportul aferent activității efectuate în anul precedent raportării și documentele aferente necesare eliberării e-vizei în conformitate cu prevederile Ordinul Președintelui ASPAAS nr. 383/30.05.2019 *pentru aprobarea Normelor privind acordarea vizei anuale pentru exercitarea activității de audit financiar, cu modificările și completările ulterioare.*

Totodată, pe această platformă auditorii financiari au obligația depunerii declarațiilor obligatorii în conformitate cu normele în vigoare ale ASPAAS (declarația privind respectarea criteriilor de bună reputație potrivit Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 89/2018, respectiv declarația anuală privind formarea profesională continuă potrivit Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 90/2018).

În conformitate cu prevederile art. 44, activitatea de audit financiar poate fi exercitată doar în baza vizei anuale emise de către ASPAAS.

Personalul BRAIFC a efectuat verificarea rapoartelor de activitate depuse în anul 2023 pe platforma online de raportare și:

- a emis e-vizele aferente pentru AF și FA care au avut documentația completă și corectă;
- a validat rapoartele, ca fiind complete, pentru AF non activi sau pentru AF/FA care au depus rapoartele corecte, dar după termenul de raportare prevăzut de norme în vigoare sau nu și-au îndeplinit toate obligațiile prevăzute de norme ASPAAS;
- a returnat rapoartele completate eronat, cu observațiile aferente.

Situația rapoartelor depuse pe platforma până la data de 29.02.2024 și a numărului de e-vize emise/rapoarte validate, ca fiind complete, este următoarea:

- Număr rapoarte depuse de către auditori financiari/firme de audit în 2023: 3180 pentru activitatea desfășurată în anul 2022;
- Număr rapoarte verificate de către ASPAAS în anul 2023: 3180 pentru activitatea desfășurată în anul 2022;
- Număr e-vize emise în anul 2023: 2760 pentru activitatea desfășurată în anul 2022;
- Număr rapoarte validate ca fiind complete de către ASPAAS în anul 2023: 296 pentru activitatea desfășurată în anul 2022;

Precizăm că în data de 29.02.2024 au fost verificate toate rapoartele depuse, iar numărul returnărilor nu poate fi contorizat. Menționăm faptul că în anul 2023 au fost depuse și validate de către ASPAAS rapoarte de activitate aferente anilor: 2018, 2019, 2020 și 2021.

Rapoartele de activitate 2022 depuse au fost verificate de către personalul BRAIFC în procent de 100%. Din totalul de rapoarte verificate au fost emise e-vize pentru un procent de 87.74%.

Anexa nr. 4

Obiectiv general IV: Asigurarea eficacității propriei activități desfășurate în domeniul auditului statutar Obiectiv specific 2023 Consolidarea imaginii ASPAAS la nivel național și internațional

1. Cooperarea cu autoritățile de supraveghere similare ale statelor membre

În anul 2023 ASPAAS a răspuns la solicitarea autorității de supraveghere din Polonia (PANA) privind perioada de audit, documentația de audit, etc.

Gradul de îndeplinire a indicatorului Număr de răspunsuri transmise de ASPAAS/ Număr total de solicitări primite a fost de 100%.

În cursul anului 2023, ASPAAS au fost transmise 3 solicitări de informații către alte autorități de supraveghere similare la care s-au primit răspunsuri cu privire la:

- Cerințe specifice pentru auditorii statutari și firmele de audit care efectuează audit statutar la entitățile de interes public;
- Informații despre finanțarea autorităților de supraveghere a auditului din statele membre;
- Informații despre publicarea sancțiunilor în statele membre.

Răsunurile primite de ASPAAS au fost în procent de 100%.

2. Consolidarea statutului de membru CEAOB

COESA/CEAOB s-a înființat în baza Regulamentului (UE) nr. 537/2014 și funcționează după un Regulament propriu de organizare și funcționare elaborat în conformitate cu art. 30 alin 18 din Regulamentul (UE) nr. 537/2014.

COESA/CEAOB constituie cadrul de cooperare între autoritățile competente de supraveghere a auditului în Uniunea Europeană și își propune să contribuie la o cooperare eficientă între autoritățile competente spre a maximiza eficacitatea cadrului legal al Uniunii Europene în ceea ce privește auditul, în special cadrul legal creat de Regulamentul (UE) nr. 537/2014 și Directiva 56/2014 de modificare a Directivei 2006/43/CE privind auditul legal al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare consolidate.

COESA/CEAOB este organizată în mai multe subgrupuri, respectiv:

- Subgrupul Inspecției (ISG);
- Subgrupul de punere în aplicare a reglementărilor (Enforcement);
- Subgrupul Standarde de Audit;
- Subgrupul Echivalare Internațională;
- Subgrupul Monitorizare a pieței;
- Colegiile privind supravegherea firmelor de audit din categoria "Big Four" (KPMG, PwC, Deloitte, EY).

ASPAAS face parte din Subgrupul Standarde de Audit, Subgrupul Inspecției și Subgrupul Enforcement. Dintre obligațiile pe care ASPAAS le are în calitate de membru sunt participarea la conferințele, workshop-urile și webinarile organizate de COESA/CEAOB.

În cursul anului 2023, personalul ASPAAS a participat la cele 3 conferințe plenare COESA/CEAOB organizate de Comisia Europeană, respectiv:

- în luna martie 2023, întâlnire virtuală,
- în luna iunie 2023, întâlnire fizică la Bruxelles, Belgia,
- în noiembrie 2023, întâlnire fizică la Bruxelles, Belgia.

Prin participarea personalului ASPAAS la conferințele indicate mai sus, gradul de realizare a indicatorilor aferenți acestei activități a fost de 100%.

În anul 2023, ASPAAS, prin personalul SIACI a participat la următoarele conferințe și workshop-uri organizate de subgrupurile CEAOB:

- Webinar IT organizat de Subgrupul de inspecții în 6 aprilie 2023 cu privire la Prezentare generală a programului de lucru CAIM IT (întâlnire virtuală)
- 4 din 9 întâlniri de lucru organizate de Subgrupul de standarde (8 întâlniri virtuale și 1 fizică în luna octombrie la Bruxelles, Belgia)
- 2 întâlniri fizice ale Subgrupului de inspecții (în luna iunie la Ljubljana, Slovenia și în luna octombrie la Bruxelles, Belgia)
- Training organizat de Subgrupul de inspecții în 26 și 27 septembrie 2023 la Bruxelles, Belgia.
- Webinar organizat de Subgrupul Enforcement în data 18 decembrie 2023 care a abordat tema „Aplicarea efectivă a sancțiunii” (articolul 30b din Directiva 2006/43/CE privind auditul).

Din cauza resurselor limitate, prin participarea personalului SIACI la conferințele indicate mai sus, gradul de realizare a indicatorilor aferenți acestei activități a fost de 64%.

O altă obligație a ASPAAS în calitate de membru COESA/CEAOB o constituie transmiterea răspunsurilor la chestionarele pe care grupurile de lucru din cadrul acestora le solicită tuturor membrilor săi. Astfel, ASPAAS, prin personalul SIACI, a răspuns la chestionarele solicitate. Enumerăm, mai jos principalele chestionare/informații solicitate:

- 2 chestionare cu privire la raportarea rezultatelor inspecțiilor aferente anului 2022 în baza de date CEAOB
- Chestionar privind aplicarea sancțiunilor (Enforcement Survey)
- 2 Chestionare primite de la Subgrupul de inspecții cu privire la temele de interes care să fie abordate în training-urile organizate de CEAOB (ISG Training Task Force Survey)
- Chestionar primit de la Subgrupul de standarde cu privire la aplicarea Codul etic IESBA în România,
- Chestionar privind înregistrarea auditorilor din țări terțe
- Chestionar primit de la Curtea Europeană a Auditorilor (European Court of Auditors) pe tema recunoașterii calificărilor profesionale
- Chestionar privind serviciile de crypto
- Chestionar cu privire la Informații despre ciclul de inspecție și rezultatele inspecției,
- Chestionar cu privire la transpunerea opțiunii „alți furnizori de servicii de asigurare” (Directiva contabilă modificată de CSRD), care ar permite altor furnizori (din afara profesiei de audit) să efectueze asigurări cu privire la raportarea de sustenabilitate
- Sondaj privind evoluțiile recente în audit.

Din cauza resurselor limitate, ASPAAS a răspuns la toate chestionarele mai puțin la cel privind monedele crypto, care presupune comunicarea și solicitarea de informații de la BNR, autoritatea competentă pe aceste activități. Astfel, gradul de realizare a indicatorilor aferenți acestei activități a fost de 92%.

3. Consolidarea statutului de membru IFIAR

Forumul Internațional al Autorităților de Reglementare Independente în Domeniul Auditului (International Forum of Independent Audit Regulators), denumit IFIAR, a fost înființat la Paris în anul 2006 de către autoritățile de reglementare independente din 18 țări. În prezent, IFIAR are în componență 58 de membri din întreaga lume.

Aderarea României la IFIAR fost posibilă după data intrării în vigoare a Legii nr. 162/2017, când au fost îndeplinite toate condițiile de independență impuse de IFIAR. Ca urmare a demersurilor efectuate pentru aderarea la acest forum, ASPAAS a devenit membru IFIAR începând cu luna ianuarie 2019.

Apartenența ASPAAS la IFIAR este esențială atât din punct de vedere al beneficiilor pe care ASPAAS le are prin obținerea de cunoștințe și informații din bune practici a autorităților mai experimentate, cât și prin consolidarea poziției de autoritate (apartenența la acest forum este garanția îndeplinirii unor condiții de calitate a autorității din România inclusiv a condițiilor de independență față de auditori și firmele de audit precum și garanția unei supravegheri de calitate prin fluxul de informații pus la dispoziția membrilor.

Dintre obligațiile pe care ASPAAS le are în calitate de membru menționăm: *participarea la conferințele, workshop-urile și webinarile organizate de IFIAR*

În anul 2023, ASPAAS, prin personalul SIACI, a participat la **4 din 5 Workshopuri/ videoconferințe/ întâlniri ale IFIAR, respectiv:**

- în luna martie 2023, la Workshop– ul de inspecții organizat de IFIAR la Bali, Indonezia;
- în luna iunie 2023 a avut loc un curs virtual despre ISA 315 organizat de IFIAR;
- În luna iulie 2023 a avut loc un webinar NONCLAR;
- în luna septembrie 2023 a fost organizat enforcement workshop, prin participarea fizică a participanților, Londra, Marea Britanie

Din cauza resurselor limitate, ASPAAS nu a participat la întâlnirea plenară a IFIAR în anul 2023 ce a avut loc la Washington DC, US însă atribuțiile de membru au fost îndeplinite prin delegarea votului către reprezentanții Japoniei.

Prin participarea personalului ASPAAS la *Workshopurile și conferințele indicate mai sus*, gradul de realizare a indicatorilor aferenți acestei activități a fost de 80%.

O altă obligație pe care ASPAAS în calitate de membru IFIAR o constituie transmiterea răspunsurilor la solicitările acestora. Astfel, ASPAAS, prin personalul SIACI, a răspuns la chestionarele solicitate. Enumerăm mai jos principalele chestionare/informații solicitate:

- Chestionar cu privire la colectarea datelor despre piața de audit din România
- Chestionar cu privire la asigurarea durabilității
- Actualizarea profilului de membru IFIAR
- Chestionar de colectarea informațiilor legate de raportarea durabilității (ESG)
- Chestionar pentru inspecții 2023
- Chestionar pentru membrii IFIAR.

ASPAAS a răspuns la toate chestionarele mai puțin la cel pentru membrii IFIAR. Astfel, gradul de realizare a indicatorilor aferenți acestei activități a fost de 83%.

4. Cooperare cu alte instituții și organisme naționale și internaționale relevante pentru activitatea ASPAAS

Consolidarea cooperării cu autoritatea de supraveghere PCAOB (USA)

În cursul anului 2022 la propunerea PCAOB, SIACI a întocmit proiectul de protocol privind cooperarea și schimbul de informații dintre PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board din Statele Unite ale Americii) și ASPAAS în scopul supravegherii auditului entităților din țări terțe ale căror valori mobiliare transferabile sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată din USA sau România. În acest scop, reprezentanții PCAOB au solicitat mai multe informații legate de reglementările interne referitoare la: confidențialitatea, conflictul de interes, restricțiile legislative privind obligațiile de comunicare a informațiilor confidențiale către alte autorități.

În cursul anului 2023 aceste discuții au continuat, estimăm că Protocolul cu PCAOB se va finaliza în anul 2024.

Cooperare cu alte instituții naționale și internaționale relevante pentru activitatea ASPAAS

Din cauza resurselor limitate, ASPAAS nu a participat la întâlnirea PCAOB în anul 2023 ce a avut loc în luna noiembrie la Washington DC, US.

Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar

În contextul aderării României la o importantă organizație de nivel mondial, OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development), în cursul anului 2023 ASPAAS a primit și a răspuns tuturor solicitărilor și întrebărilor adresate de reprezentanții OECD, precum și chestionarelor privind modul în care ASPAAS, prin competențele sale de supraveghere, verifică și supraveghează modul de aplicare a standardelor de audit și în special cele legate de fraudă.

Întâlnirile la care au participat reprezentanții ASPAAS în perioada 2023 - 2024 în scopul aderării României la OECD au fost:

10-Nov-23	Întâlnire virtuală cu toate subcomisiile OECD
23-Nov-23	Întâlnire de lucru în scopul pregătirii întâlnirii fizice între reprezentanții ASPAAS și reprezentanții OECD în data de 4 decembrie 2023
4-Dec-24	Întâlnire oficială cu reprezentanții OECD
13-Feb-24	Întâlnire de lucru neoficială cu reprezentanții celorlalte autorități competente implicate în activitatea de aderare
28-Feb-24	Întâlnire de lucru oficială în scopul întocmirii planului de lucru pentru a clarifica întrebările OECD

Întâlnirea din 4 decembrie 2023 a avut loc la sediul Guvernului României, întâlnire în care ASPAAS a prezentat activitatea sa, competențele de supraveghere a auditului statutar precum și rezultatele inspecțiilor și investigațiilor pe care SIACI le-a derulat în ultimii 3 ani. Această întâlnire, spre deosebire de celelalte, a fost o întâlnire doar între reprezentanții ASPAAS și cei de la OECD.

Din cauza resurselor limitate, prin participarea personalului SIACI la *întâlnirile indicate mai sus*, gradul de realizare a indicatorilor aferenți acestei activități a fost de 83%.